

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ညောင်ကုန်းကျေးရွာ

ရေဝေကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း
တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း: Error! Bookmark not defined.

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၃
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၄

၂။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၆
- ၂.၂ ညောင်ကုန်းကျေးရွာအကြောင်း-----၆
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၇
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၉
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၅
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်-----၁၆
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ-----၁၇
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း-----၁၉
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၃
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ--- ၂၅
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၇
- ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၈

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း-----၃၀

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း-----၃၁

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၂

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၃

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၄

၇။ နိဂုံးချုပ်-----၃၅

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း-----၃၅

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၊ ရေဝေကျေးရွာအုပ်စု၏ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤချောင်းခွကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်

ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ညောင်ကုန်းကျေးရွာတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု- စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာသည် ရေဝေကျေးရွာအုပ်စု၊မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀) အကွာ မိတ္ထီလာမြို့နယ်- ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၁) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ခန့်က လယ်သမားမိသားစု (၃) စုက အိမ် (၃) လုံးဖြင့် စတင်၍ တည်ထောင်ခဲ့ကြပါသည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဝွေးကုန်းကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင်ရှမ္မငယ်ကျေးရွာနှင့်တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် ချောင်းတို့ တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ၂၀ဧကကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး စွတ်စိုသောရာသီဥတုရှိပါသည်။

၂.၂ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ အကြောင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ရေဝေအုပ်စု၊ညောင်ကုန်းကျေးရွာတွင်အိမ်ခြေ (၇၇)စု၊ အိမ်ထောင်စု ၇၇စု၊ လူဦးရေ စုစုပေါင်း ၅၀၆ဦး၊ ကျား (၂၂၄) မ (၂၆၂) ဖြင့်ဖွဲ့စည်းတည်ရှိပါသည်။မိတ္ထီလာမြို့နယ်ကုန်လမ်းခရီးဖြင့်သွားရောက်နိုင်ပြီးအကွာအဝေး၂၂မိုင်ခန့်ရှိ ပါသည်။အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ လယ်ဧကစုစုပေါင်း(၈၅)ဧက ရှိပြီး ရှိပါသည်။ အရောင်းအဝယ်လုပ်ကိုင်သူ(၇)ဦးခန့်နှင့် ကျွဲပန်းလုပ်ကိုင်သူ(၃၀) ဦးရှိပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးသူများအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဝွေးကုန်းကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင်ရှမ္မငယ်ကျေးရွာနှင့်တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အရှေ့ဘက်တွင်

ချောင်းတို့တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ၂၀ ဧက ကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး စွတ်စိုသောရာသီဥတုရှိပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ လူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားသည်သာ အဓိကဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။

ပညာရေး -ညောင်ကုန်း ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိပြီး ကျား - ၂၉ ဦး၊ မ - ၃၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၆၀ဦးဖြင့် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့် ပညာသင်ကြားနေသူ ကျား - ၁၃ဦး၊ မ - ၂၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၃၃ ဦးနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျား - ၈ရှိ၊ မ - ၁၀ ဦးတို့သည် ဝမိုင်ခန့်အလှမ်းဝေးကွာသော ရေဝေကျေးရွာသို့အထကကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ယူနေရပါသည်။ ဘာသာရေးပွဲတော်များအနေဖြင့်မီးထွန်းပွဲတော်၊ကထိန်ပွဲတော်၊ရှင်ပြုပွဲများ၊သင်္ကြန်ပွဲတော်များပြုလုပ်ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

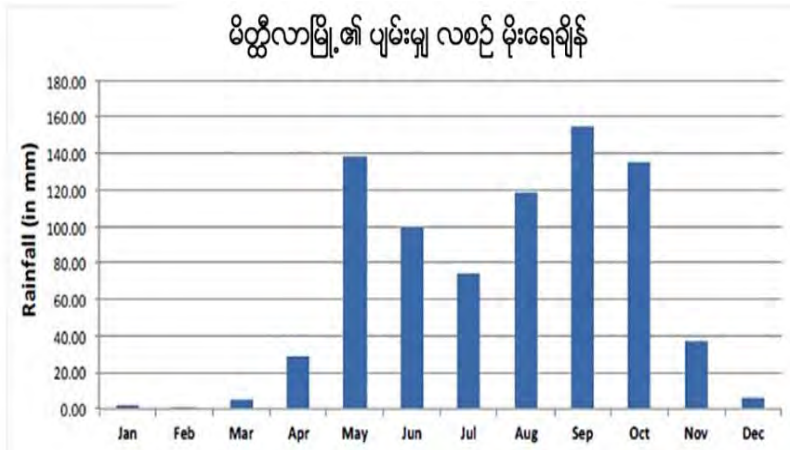
မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော မြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် မြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြောက်သွေ့ဒေသရှိမန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

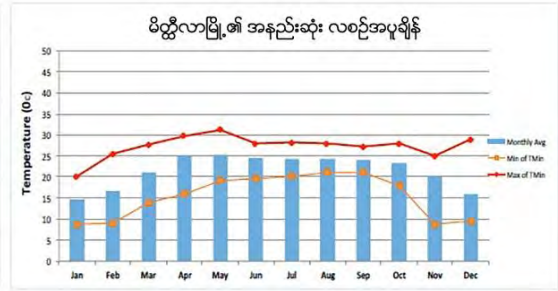
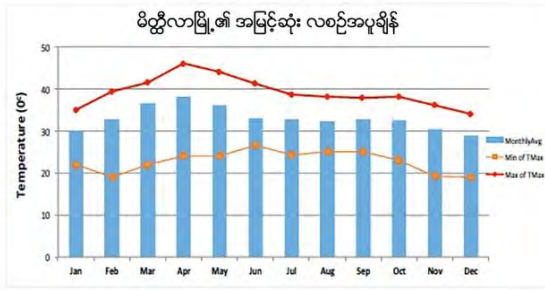
ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

ပုံ၅။မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့် မြို့သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

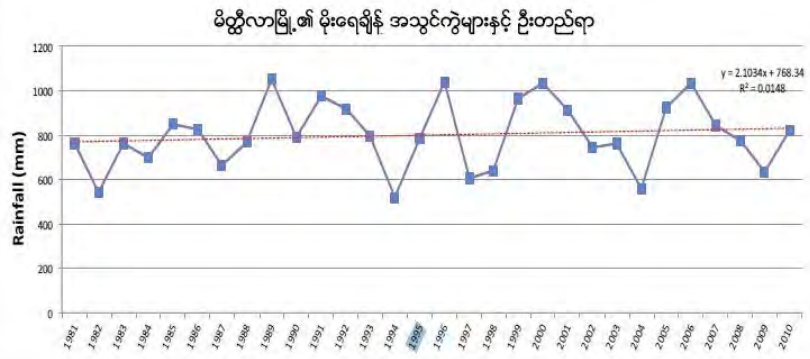

ပုံ၆၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီး အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေ့ အပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် နေ့နှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့် ဖော်ပြရလျှင် အအေးဆုံးလများမှာ ဇန်နဝါရီနှင့် ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses) မိုးရွာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

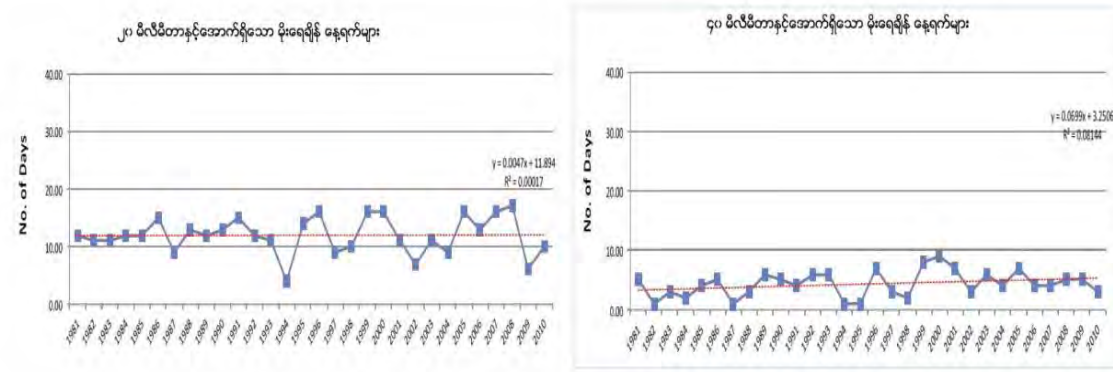
အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ)

ပုံ၇၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည်နှစ် (၃၀) အတွင်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကိုဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သား ခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာ ကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်းငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ _>ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

ဇယား ၂၊မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ

၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဧပြီလ၉ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

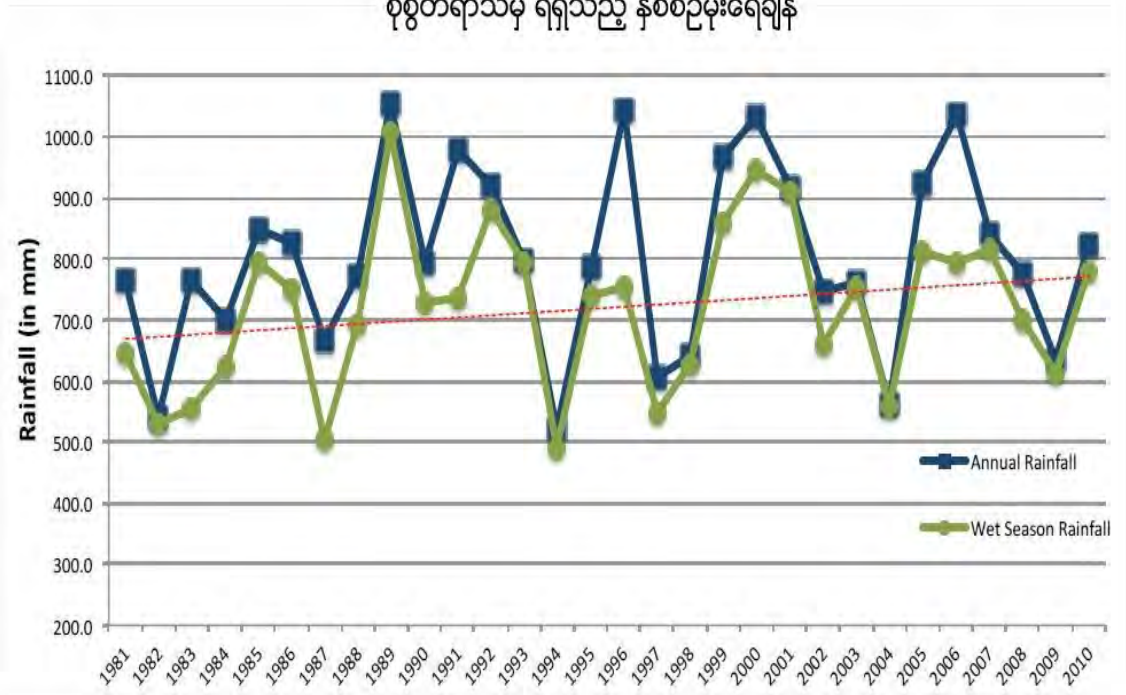
(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိုဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

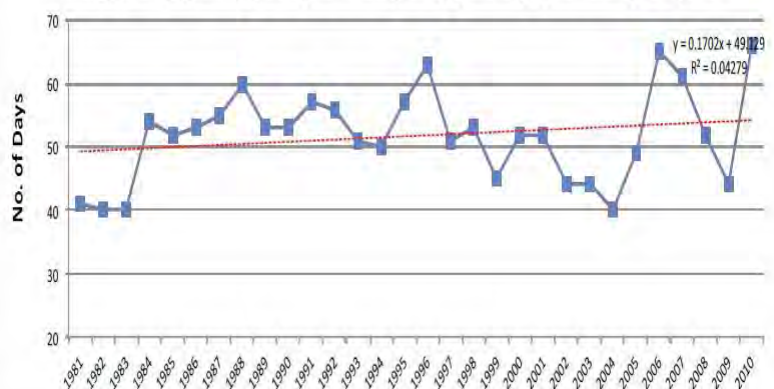
ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆ နှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉ တွင် ၁၀၀ မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ၉၄၆ မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁ တွင် ၉၀၉ မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ၈၈၀ မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်အောက် ရှိလျှင်ပင် မှတ်သားရရှိသည့် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၁၀၀ မီလီမီတာထက်

မိတ္ထီလာမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

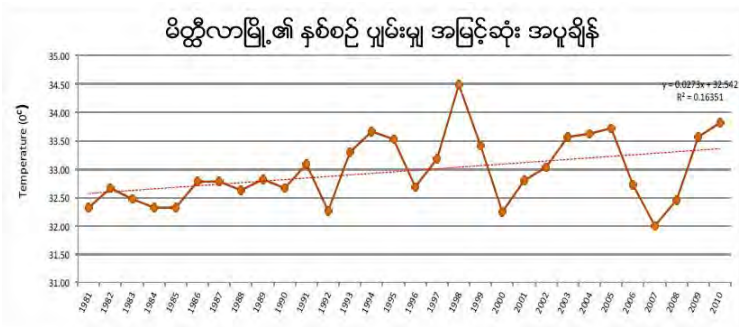
ကျော်လွန်သောမိုးရေချိန်များကိုတိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယအခြောက်အသွေဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့်အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည် ။ အပူနှေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

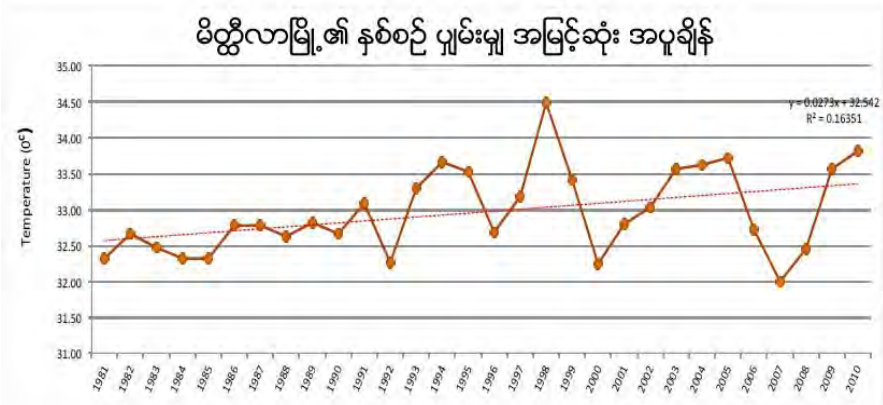
(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် °(၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ်

မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဧပြီ၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဧပြီလနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့်

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါကဏ္ဍတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ၃ညသည် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) သည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ

မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ
၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း
ညောင်ကုန်းကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု	နှစ် ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၃၆၃	ယာမြေများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ အိမ်ခြေ(၅)အိမ်မှ ယာမြေများ	မိမိကိုယ်တိုင်ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း
၂။	ချောင်းရေကြီးခြင်း	၁၃၃၅	ရေပေညောင်ကုန်းချောင်းကူးတံ တားရေပါသွားခြင်း၊ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ ကျောင်းသားများကျောင်းပျက်ခြင်း	ရေကျမှ တစ်ဖက်ကမ်းကို ကူးရခြင်း
၃။	မိုးခေါင်ခြင်း	၁၃၆၇	စိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံများ လုံးဝ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ အစာရေစာရှားပါးခြင်း	အိမ်မှာရှိသမျှ ပစ္စည်းရောင်းပေါင်၍ စားသောက်ရခြင်း
၄။	မိုးသီးကျခြင်း	၁၃၅၅	အိမ်အမိုးများ ပျက်စီးခြင်း (တစ်ရွာလုံး)	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာတွင် ၁၃၆၃ ခုနှစ်ခန့်က ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပွားပြီး အိမ်ထောင်စု(၅)စုမှ ယာမြေများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားသော်လည်း ဘယ်အဖွဲ့အစည်းမှ လာရောက်ကူညီခြင်းမရှိသောကြောင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်ထူထောင်ရကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ၁၃၃၅ ခုနှစ်တွင် ချောင်းရေကြီးခြင်းကြောင့် ရေပေညောင်ကုန်း ချောင်းကူးတံတား ရေနောက်ပါသွားသောကြောင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ကျောင်းပျက်ရက်များပြီး ရွာသူ ရွာသားများလည်း ရေကျမှ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားရေး ဈေးသွားရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၃၆၇ ခုနှစ်တွင် မိုးခေါင် ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးထားသည့် သီးနှံများအားလုံး ဆုံးရှုံးသွားပြီး ဝမ်းစားဖူလုံမှုမရှိသောကြောင့် အိမ်မှာရှိသမျှ ပစ္စည်းများ ရောင်းပေါင်၍ ဝမ်းစားဖူလုံမှုအတွက် စားသောက်ခဲ့ရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၃၅၅ ခုနှစ်တွင် မိုးသီး အနည်းငယ်ကျခြင်းကြောင့် အိမ်အမိုးများပေါက်ပြဲပိန်သွားမှုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

	မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြပေးသော:														
အကြောင်းအရာ	တန်ခူး	ကဆုန်	ဧပြီ	မေ	ဇူလိုင်	စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	ဩဂုတ်	တိုက်ရိုက်	တော်ဝင်	အောက်တိုဘာ	အောက်တိုဘာ	အောက်တိုဘာ	အောက်တိုဘာ
ရောင်စွန်းအရောင်															
ပဲစဉ်းပင်															
ပဲအစားအစာ															
ထောပတ်ပဲ															
ပဲ															
ဖွေးနွေးရောင်															
နီ															
ဆိပ်															
အပြာရောင်															
အနီရောင်															
အစိမ်းရောင်															
အဝါရောင်															

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်အခြေအနေသည် နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင် လများသည် မိုးရွာသော်လည်းကောင်း၊ တော်သလင်းလသည် နေအရမ်းပူပြီး မိုးလည်းအနည်းငယ်ရွာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလသည် နေ့တွင်နေအရမ်းပူပြီး ညပိုင်းတွင် အလွန်ချမ်းသောလဖြစ်၍ ကျန်သောလများမှာ အပူချိန်အလွန်ပြင်းသောလများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများသည် မိုးနည်းခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဈေးကြီးခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းနှင့် မျိုးဆုံးခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထိုသီးနှံများမှ ဝင်ငွေရသော အချိန်များမှာ နှမ်းဆိုလျှင် ဝါခေါင်လ၊ ပဲစဉ်းဆိုလျှင် ပြာသိုလ၊ မြေပဲဆိုလျှင် တန်ဆောင်မုန်းလ၊ ထောပတ်ပဲဆိုလျှင် ပြာသိုလ၊ ဝါဆိုလျှင်နတ်တော်လနှင့် ပြာသိုလတို့တွင် ဝင်ငွေရရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျန်သောလများတွင် မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်များကိုရောင်းချ၍ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုရသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝက်ဆိုလျှင် တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လတို့တွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောများဖြစ်၍ ၎င်းတို့ကို ကျွေးမွေးရန်အစာမှာ ဈေးကြီးကြောင်းတွေ့ ရသည်။ နွားဆိုလျှင် တပေါင်းလနှင့်တန်ခူးလတို့တွင် ခွာနာလျှာနာဖြစ်၍

မိုးခေါင်သောကြောင့် အစာရေစာမလုံလောက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆိတ်ဆိုလျှင်
တန်ဆောင်မှန်းလတွင် အလွန်အေးသောကြောင့် ဖျားနာကြောင်းတွေ့ရသည်။
ဈေးသည်များသည် နေ့တိုင်းဝင်ငွေရှိသော်လည်း အကြွေးကျသည်ကိုတွေ့ရသည်။
နေ့စားသမားများသည် စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ရွာတွင်အငှားလိုက်ပြီး အလုပ်မရှိချိန်တွင်
အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်စားသောက်ရကြောင်းတွေ့ရသည်။ သောက်သုံးရေကို
ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက် (၆)ဖာလုံခန့်တွင်ရှိသော ငွေးကုန်းကျေးရွာရေတွင်းသို့
သွားရောက်ခပ်ယူရကြောင်း တွေ့ရသည်။ အချို့ကလေး ငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများရှိသော
အိမ်များသည် သောက်ရေကို ဝယ်ယူသောက်သုံးရကြောင်း တွေ့ရသည်။
ပန်းရံလက်သမားများသည် နွေရာသီသာအလုပ်ရှိပြီး ကျန်သောလများတွင်
စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ ပြန်လုပ်ရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည်
စိုက်ပျိုးသီးနှံများရတဲ့ အချိန်တွင်သာ ဝမ်းစာဖူလုံမှု ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံကို ဆွေးနွေးခဲ့ ပါသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ပေ(၉၀၀)ခန့်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ တွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက် တွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ အဓိက စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ ဝါ၊ နမ်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ပဲစဉ်းငုံတို့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုသီးနှံများအား ရွာသို့ လာရောက်ဝယ်ယူ သော ပွဲစားများထံရောင်းချရကြောင်း တွေ့ရသည်။ မွေးမြူရေးမှာ ဝက်၊ နွား၊ ဆိတ်တို့ကိုသာ

အဓိကမွေးမြူကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရွာထဲတွင် ဈေးဆိုင်(၄)ဆိုင်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များမှာ စေတီ၊ ယာခင်း၊ စာသင်ကျောင်း၊ ချောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ မန်ကြီးပင်၊ ကန္တရပင်၊ သုဿာန်၊ လမ်းမကြီး၊ ဈေးဆိုင်၊ ရေတွင်းများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ညောင်ကုန်းကျေးရွာအတွင်းတွင် ပိုက်ဆံရှိသူများထံမှ အတိုးဖြင့် ချေးငွေ AAM မှ ငွေစုငွေချေး၊ Pact Myanmar မှ ငွေစုငွေချေး အဖွဲ့များရှိပါသည်။ ရွာ၏ပတ်လည်တွင် ကန္တရပင်၊ ယာခင်းများနှင့် မန်ကျီးပင်များရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် ကတ္တရာလမ်းမရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် သုဿာန်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် ကလေးပျော်နေရာမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ရှိသောနေရာများ ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရွာအရှေ့ဘက်ချောင်းနှင့် ရွာတောင်ဘက်ရှိချောင်းများ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရှိ ရေကန်များသည်လည်း မိုးတွင်းအခါရေများပြည့်လျှံနေပါက ကလေးများအတွက် အန္တရာယ်ရှိသောနေရာများရှိပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ရွာထဲတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာ ချောင်းတစ်ချောင်းသာရှိပါသည်။ ရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ခြေ(၂၅)ခန့်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ မသန်စွမ်း၊ အမျိုးသမီးကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးဆောင်သောအိမ်များဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ညောင်ကုန်း ကျေးရွာသည် သောက်ရေအဖြစ် ရွာနှင့်(၆)ဖာလုံခန့်ဝေးသော ရေချိုတွင်းကိုသာ အဓိကသောက်သုံးနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

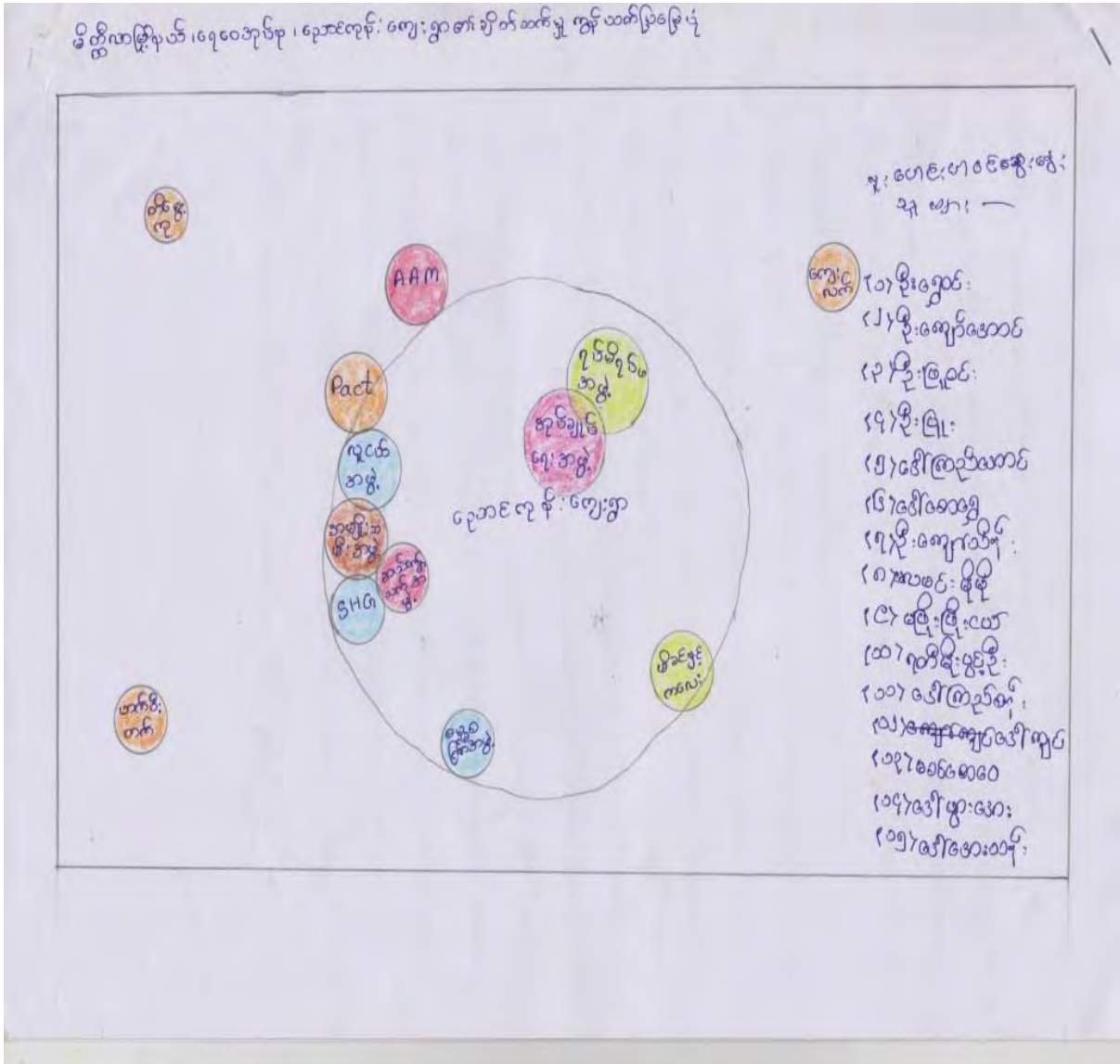
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလိုက်လေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
နမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါး	ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ဖြေရှင်းခြင်း	ပိုးကျခြင်း၊ မိုးနည်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်းကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း	မိုးနောင်း၊ မိုးလယ်တို့တွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် အချိန်အခါ မဟုတ် မိုးရွာခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်။	သက်တမ်းတို့အတွက် အထွက်တိုး ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သော၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ခေတ်မီအတတ် ပညာများ လိုအပ်သည်။

နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်	ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ဖြေရှင်းရခြင်း	အစာရေစာရှားပါးခြင်း၊ ခွာနာ လျှာနာ၊ တုတ်ကွေး၊ လေးဘက် နာ၊ မိုးစေ့လို့အအေးပတ်	နှေ့ပိုင်းနှင့်မိုးတွင်းကာလတွင် အဖြစ်များသည်။ ပိုက်ဆံအကုန်အကျခံ ခြင်း ဆေးကုရခြင်း	ရောဂါဖြစ်ပွားတဲ့ရာသီမရောက်ခင် ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးရန် လိုအပ်
လှည်း၊ မော်တော်ဆိုင်က ယ်	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသို့ အလွယ်တကူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း ၊ ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် ၍ လမ်းပျက်စီးမှုကြောင့် အလွယ်တကူ မသွားနိုင်ခြင်း	ဘေးအန္တရာယ်ကင်းလွတ်တဲ့ နေရာ အချိန်မီပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများ (နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ)ကို စိုက်ပျိုးသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် လာတဲ့အချိန်မှာ စိုက်ပျိုးရေးမှရသောသီးနှံများကို ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ဖြေရှင်းရခြင်း၊ အန္တရာယ်ကျရောက် လာမှုများ ပိုးကျခြင်း၊ မိုးနည်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲ၊ သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့ကျခြင်း၊ အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မည့်အချိန် များ မိုးဦး၊ မိုးလယ်၊ မိုးနှောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်း၊ ကာကွယ်ခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးသက်တမ်းတိုး အထွက်တိုး ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်တဲ့ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ လိုအပ်ကြောင်းပြောသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတွင်လည်း နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်များ မွေးမြူသည်။ အစာရှားပါး၊ ခွာနာလျှာနာ၊ တုတ်ကွေး၊ လေးဘက်နာ၊ မိုးစေ့၍ အအေးမိဖြစ်ပြီး နှေ့ရာသီ၊ မိုးရာသီ၌သာအဖြစ်များသည်။ ရောဂါများဖြစ်ပွားလာလျှင် ပိုက်ဆံအကုန်အကျခံ၍ ဆေးကုရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များရောဂါမဖြစ်ပွားတဲ့ရာသီမရောက်ခင် ကာကွယ်ဆေးကြိုတင်ထိုးပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတွင် အသုံးဝင်သည့်အရာများ (ပစ္စည်း)လှည်း၊ ဆိုင်ကယ်များက အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးလိုအပ်လျှင် လွယ်ကူခြင်း၊ ပစ္စည်းများအလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လျှင်(ဥပမာ-လမ်း) ပျက်စီးလျှင် အလွယ်တကူ မသွားရောက်နိုင်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းလွတ်တဲ့နေရာကို အချိန်မီပို့ဆောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းပြောသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

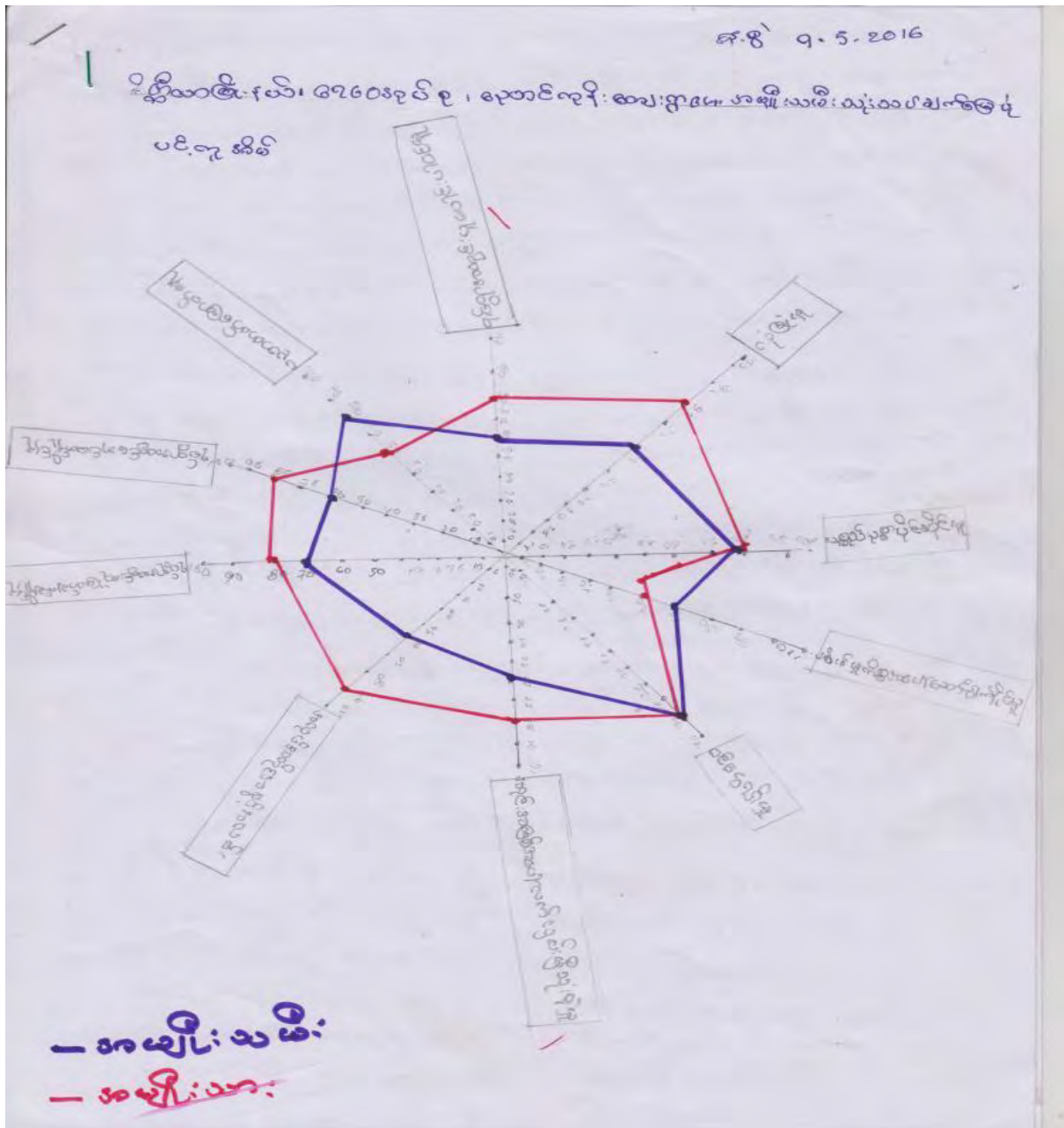
မိတ္ထီလာမြို့နယ် ရေဝေအုပ်စု၊ ညောင်ကုန်းကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အလုပ်တစ်ခုလုပ်မည်ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အား အကြံဉာဏ်ပေးသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းလုပ်မှန်သမျှကို အဓိကဦးဆောင်၍ လုပ်ဆောင်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်အတူ ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့နှင့်

အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထ အဖွဲ့တို့သည် ဖွဲ့ထားတာမကြာသေးသဖြင့် ရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို အနည်းငယ်လုပ်ဆောင်ပေးနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဓမ္မစကြာအဖွဲ့သည် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများသာ အဓိကလုပ်ဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အားနည်းနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအပေါ် ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော AAMသည် စီမံကိန်းအနေနဲ့ ချထားခြင်းမရှိသော်လည်း အသိပညာပေးသင်တန်းများကို လုပ်ဆောင်ပေးနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ Pact Myanmar သည် ငွေကြေးဖြင့် ညောင်ကုန်းကျေးရွာကို ထောက်ပံ့နေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးလက်နှင့် ဟက်ပီးတက်အဖွဲ့သည် အဖွဲ့အမည်ခံသာရှိပြီး ရေတွင်းတူးပေးသော်လည်း အောင်မြင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ တိမွေးကုဆရာသည်လည်း အရေးအကြောင်းရှိလျှင် ဖုန်းဆက်ခေါ်၍ရကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေး ကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊နာရေး ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်။
လူငယ်အဖွဲ့	အပျိုလူပျိုအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော် များစသည့် ရာသီ အလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင် ကျွေးမွေးတည် ခင်းညှိခံရေးကိစ္စရပ်များကိုတာဝန်ယူလုပ်ကိုင်ပေးနိုင်ရန်၊(လူပျိုအပျို အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာ ကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။)
အမျိုးသမီးအဖွဲ့	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့သည်အမျိုးသမီးများအားနိုင်ထက်စီးနင်းပြုမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများကိစ္စတွင် အဓိကထားလုပ်ဆောင်နေပါသည်။
မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
ဓမ္မစကြာအဖွဲ့	ဓမ္မစကြာအဖွဲ့သည် ဥပုသ်နေ့တိုင်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါသည်။
ကိုယ်ထူ/ကိုယ်ထအဖွဲ့	အမျိုးအဖွဲ့ဖွဲ့ပြီး ငွေစုခြင်း၊ငွေချေးခြင်းနှင့် အသိပညာများဖြန့်ဖြူးခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေပါသည်။
တိမွေးကု	ကျေးရွာအတွင်းရှိ တိရွာစွာန်များကို ကာကွယ်ဆေးများကို ထိုးပေးပါသည်။
ကျေးလက်အဖွဲ့	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
UN Habbit	ကျေးရွာတွင်းကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်
 ရပ်ရွာအတွင်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှု အမျိုးသားပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာ ၇၀% ဖြစ်၍
 အမျိုးသမီးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ၅၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားပူးပေါင်းပါဝင်မှု
 အမျိုးသားထက်နည်းသောကြောင့် မိဘတွေရဲ့ အုပ်ထိန်းမှုအောက်
 တွင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသား၊ သမီး
 ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး များကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲမှာ မိဘတွေရဲ့

လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် အုပ်ချုပ်မှုကြောင့်နေရသော အမျိုးသား များက နေရာမပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ အမျိုးသားများက ဝင်ငွေရှာနိုင်သည်။ အမျိုးသားမှာ ၈၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲပြဿနာများမှာ အလုပ်မလုပ်နိုင်၍ အလုပ်ရှင်များက မငှားခြင်း၊ အားနွဲ့သောကြောင့် အလုပ်ခရီးမရောက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ လုံခြုံမှုမှာလည်း အမျိုးသားများက နေရာတကာသွား၍ ရနိုင်သည်။ လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသားက ၉၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများက နေရာတကာသွား၍ မရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်ကြောင့် လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီး ၅၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုနည်း ရခြင်းမှာ အန္တရာယ်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမျိုးသားအမည်ကို အိမ်ထောင်ဦးစီးမလို၊ ရှေ့မှာထားသောကြောင့် အမျိုးသားမှာ ၉၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးမှာ အိမ်ထောင်ဦးစီးမဟုတ်သောကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ နည်းပါးသည်။ အမျိုးသမီးမှာ ၆၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုနည်းရခြင်းမှာ အမျိုးသား က နေရာမပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုပေးရာတွင် အမျိုးသမီး များက သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာပွဲတွေမှာ နေရာတကာ ချက်ပြုတ်ကြသည်။ အမျိုးသမီးမှာ ၉၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားမှာ အိမ်မှု ကိစ္စအဝဝကို မလုပ်နိုင်သည်။ အမျိုးသားမှာ ၆၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားများသည် ပြင်ပလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှုမှာ အမျိုးသားများသာနေရာတကာ သွားလာလုပ်နိုင် ပါသည်။ အမျိုးသားမှာ ၈၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများကအမြင့်နေရာသို့ မတက်ရောက်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ် သည်။ အမျိုးသမီးမှာ ၄၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများက အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမှာလည်း အမျိုးသားက ရှေ့ကဦးဆောင်၍ မားမားမတ်မတ် အိမ်ထောင်စုတစ်ခုလုံးကို ဦးဆောင်၍ ဝယ်ကျွေးရပါသည်။ အမျိုးသားမှာ ၉၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မှာလည်း မိန်းကလေးမို့လို့ အလုပ်လျှောက်ရင် မခေါ်။ ယောက်ျားကလေးသာ ခေါ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးမှာ ၆၀%ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးနည်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု အမျိုးသားသာ စကားပြောဆိုတတ်သည်။ အမျိုးသားများသာ အရာရာကိုဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သည်။ အမျိုးသမီးသာ လူတောမတိုးရဲလို့ စကားပြောဆိုရာတွင် အလိုရောက်အောင် မပြောတတ်ကြပါ။ အမျိုးသမီးမှာ ၅၀%ဖြစ်သည် ။ အမျိုးသားမှာ ၈၀%ဖြစ်ကြသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း ခေါင်းဆောင်နိုင်မှုမှာလည်း အမျိုးသားများက အရာရာတွင် စကားပြောဆိုမှုတွင် ဆုံးဖြတ်တတ်သည်။ အမျိုးသားမှာ ၈၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်နိုင်မှုတွင် အောင်မြင်မှု မလုပ်နိုင်ပါ။ အမျိုးသမီးမှာ ၅၀% ဖြစ်သည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုမှာလည်း အမျိုးသားများကို ပို၍ အလေးထားကြသည်။ ကျောင်း ထားပညာရေးဘက်တွင် အမျိုးသားကို ဦးစားပေးသည်။ အမျိုးသားမှာ ၉၀% ဖြစ်သည်။ အမျိုး သမီးတွေကိုသာ ကျောင်းမနေနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးမှာ ၆၀%ဖြစ်ပြီး အကြောင်း အရင်းမှာ အိမ်မှုကိစ္စအဝဝကို လုပ်ကိုင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်သလဲ။ အဝတ်ပါးဝတ်ခြင်း၊ အရိပ်ကောင်းနေခြင်း၊ ထန်းရွက် တဲဆောက်ခြင်း၊ ဦးထုတ်ဆောင်း၊ လုံခြုံသောအဝတ်ဝတ်ရန် လက်ရှည်အင်္ကျီ ၊ ထီး၊ ဖိနပ်ဝတ်ဆင်ခြင်းများရှိကြသည်။

ရပ်ရွာတွင်းရှိ မတူညီသော အဖွဲ့များမှ အပူလွန်ကဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ အနေဖြင့် မိုးတွင်းခါစားရန် သရက်သီးခြောက်လှန်း၊ ခရမ်းသီးခြောက်၊ ချဉ်ပေါင်သီး၊ ဇီးဖြူသီး၊ ဖက်ပွင့်၊ လက်ပံပွင့်၊ ကြောင်လျာသီး၊ ဟင်းပြုပ်ပွင့် အခြောက်လှန်းသုံးစွဲသည်။ အမဲခြောက်၊ ငါးခြောက်များကို နေလှန်းပြီး သိမ်းဆည်းထားခြင်းများဖြစ်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးသည် အိမ်ထောင်စုများမှာ သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုများအတွက်

- (၁) ခိုင်မာသော အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ထားခြင်း၊
- (၂) အာဟာရချက်ပြုတ်စား၍ လောင်စာများ မိုးလုံ၊ လေလုံနေရာတွင်ထားခြင်းများပြုလုပ်ပြီး မိုးလေဝသနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာများကို ရေဒီယို TV၊ ဖုန်း၊ အင်တာနက်များမှ တဆင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိပြီး အသိပညာနှင့်ပတ်သက်သော သင်တန်းများကိုလည်း Action Aid Myanmar မှပေးပြီး ၎င်းအဖွဲ့မှလည်း အသိပညာများရရှိပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မတန်မဆအလုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း၊ အလုပ်ကြမ်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အလုပ်ချိန်များခြင်း	အလုပ်ချိန်လျော့ပေးခြင်း၊ နိုင်ရာတာဝန်ထမ်း ဆောင်နိုင်ခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	လူကြီးများမှ မတန်တဆအလုပ်ခိုင်းခြင်း၊ မိဘများမှ ရိုက်နှက်၍ အလုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ငေါက်ခြင်းကြောင့် စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။	လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွင် လူကြီးများမှ ကလေးနှင့်တန်ရာအလုပ်ကိုခွဲဝေပေးခြင်း၊ ရိုက်နှက်ဖိနှိပ်၊ ငေါက်ငန်းခြင်းမှ လျော့ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	မိဘများမှစားဝတ်နေရေးအဆင်မပြေသောကြောင့် ကလေးများရပ်ရေးရပ်ရွာရေးကိစ္စများကို ပါဝင်ခိုင်းမှုနည်းခြင်း၊ လူကြီးများကလည်း နေရာမပေးခြင်း၊ ပါဝင်ခွင့်မပေးခြင်း။	ရပ်ရေးရွာရေးပွဲတော်များတွင် ကလေးများ ပါဝင်လိုပါက နိုင်သည့်တာဝန် ကိုခွဲပေးရန်သာဖြစ် သည်။
စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများတွင် မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် ပြည့်စုံသော အစာအာဟာရ မရရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။	မိဘတွေအနေနဲ့ပြည့်စုံလုံလောက်သော အစာအာဟာရကိုတိုက်ကျွေးရန်ဖြစ်သည်။
ပညာရေးဆိုင်ရာ	ပညာရေးတွင် မူလတန်းမှ အလယ်တန်း ထိ	အတတ်နိုင်ဆုံးကြိုးစားထားပါသော်

အခက်အခဲပြဿနာများ	တက်ရောက်သူများ ပြားပြီး အထက်တန်းသို့ရောက်လျှင် တက်ရောက်သူနည်းပါးသွားပါသည်။ မိဘမှ ငွေမတတ်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။	လည်း ကလေးဘက်မှ စိတ်ဝင်စားမှု နည်းနိုင်သည်။ပညာရေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးရွာလျှင်လမ်းလျှော်ခြင်း၊ ချောင်းရေ လာခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အပူလွန်ကဲခြင်း ကြောင့် မိုးသီးကျခြင်း၊ မုန်တိုင်းတိုက်ခြင်းတို့တွင် ခိုလှုံရန် ခိုင်ခံ့ သော အဆောက်အအုံ မရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါ သည်။	မိဘမှ မျက်ချေမပျက် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ခိုင်ခံ့သော အဆောက်အအုံ ဆောက်ထားရန် သိရှိရပါသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကလေးကမ္ဘာကလေးစာပေ ၁၈ နှစ်အထိကို ကလေးလိုသတ်မှတ်ကြ ပါသည်။ ကလေးအခွင့် အရေးကလည်း အချက်(၄၂)ချက် ရှိပါသည်။ ကလေးကလည်း ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုထဲမှာ ပါဝင်ကြပါသည်။ အဓိကကျသော အခွင့်အရေး(၄)ချက်ရှိပါသည်။ (၁) အသက် ရှင်သန်ခွင့် ရှိပါသည်။ (၂) ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ခွင့်မှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ အစာ အာဟာရ ချို့တဲ့သောကြောင့် လူတွေမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းနေပါသည်။ အလုပ်တွေကိုလည်း မတန်တဆမခိုင်းဖို့လည်း ပြောပြပြီး အလုပ်ကိုထိုက်တန်သော အလုပ်ကိုသာ ခိုင်းရန်နှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုမှာလည်း ကွာခြား ခြင်းများနှင့်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ကလေးတွေကို ရိုက်နှက်မှုမှာလည်း ကလေးတွေ ဉာဏ် ရည်ကို ထိခိုက်မှုရှိသောကြောင့် ကလေးတွေကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိအောင် လုပ်ဆောင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးတွေမှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်ရှိရမယ်။ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရမယ်။ မိဘတွေ အနေနဲ့ ကလေးတွေကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုမလုပ်ဖို့နှင့် ကလေးအခွင့်အရေး (၄၂)ရှိပါသည်။ ဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်လာလျှင် ကလေးတွေကို ကာကွယ်ဖို့၊ ကလေးတွေမှာ လိုချင်တာနှင့် လိုအပ် ချက်ကို ဥပမာပြု၍ ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ဒီတူး အကျီနဲ့ဆန်နဲ့နှိုင်းယှဉ်ခဲ့ပါသည်။ ကလေးတွေ အနေနဲ့ ကျေးရွာထဲကို သတင်းအချက်အလက်ပေးပို့တဲ့ နေရာတွေမှာ အကူအညီပေးခြင်း၊ ကလေးတွေမှာ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းခြင်း၊ ဘယ်မှာ ဘာဖြစ်တယ် ဆိုတာတွေကို ကြားတာ၊ မြင်တာ တွေ ပြန်ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။ မုန်တိုင်းတိုက်လို့ အိမ်ပြိုလျှင် ကလေးတွေအနေနဲ့ ဘာတွေကူညီနိုင်မလဲ၊ ပစ္စည်းသယ်ပေးတဲ့နေရာတွေမှာ ပါဝင် ကူညီနိုင်မယ်လို့ထင်ပါသည်။ ရွာထဲမှာ ကလေးအဖွဲ့က ရွာလမ်းသန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်း၊ ဘုရားပန်းအိုးလဲခြင်း၊ ရေကပ်လှူခြင်း၊ သာရေးနာရေးတွေမှာ ပန်းကန်ဆေးခြင်း၊ ထမင်းကျွေးလုပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ပါဝင်နေပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတွေမှာလည်း ကလေးတွေက အတတ်နိုင်ဆုံးပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုမှာလည်း မပါဝင်သေးပါ။ ရပ်ရွာရဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာလည်း အသိပေးခြင်း မခံရသေးပါ။ ကလေးတွေရဲ့ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ရှိလား၊ ကာယဆိုတာ ကိုယ် ကာယ ကိုပြောတာ၊ ဉာဏ်ဆိုတာ ဉာဏ်ရည်ကိုပြောတာလို့ ခွဲခြားပြခဲ့ပါသည်။

ကိုယ်ကာယပိုင်းအန္တရာယ်ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နေသော အရာအားလုံးကိုပြောပါသည်။ အိမ်တွင်းရေး အကြမ်းဖက်မှုလည်းရှိပါသည်။ မိဘတွေက ငေါက်တာ၊ ရိုက်တာကိုပြောပြခဲ့ပါသည်။

ကလေးတွေအနေနဲ့ ဆုံးဖြတ် ချက်ချတာမျိုး မရှိသေးပါ။ ရပ်ရွာရဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိလာအောင် ကလေးနိုင်သော လုပ်ငန်းကို ခွဲဝေပေးဖို့ တွဲခေါ်ပေးဖို့ နိုင်ရာတာဝန်ကို အပ်နှင်းဖို့နဲ့ လွတ်ပေးဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ကလေးတွေအတွက် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက်လည်း ခက်ခဲမှုရှိပါသည်။ မိဘတွေက မိရိုးဖလာအတိုင်း ကုသပေးနေသောကြောင့် ကလေးတွေမှာ မေးခိုင်ပိုးတွေ ဝင်တာမျိုးရှိပါသည်။ ကလေးတွေမှာ ပညာရေးအခက်အခဲရှိပါသည်။ မူလတန်းမှ အလယ်တန်းအထိတော့ များနေပြီး အထက်တန်း ရောက်လျှင် လူအနည်းစုသာရှိကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများလာပြီး သား၊ သမီး ကျောင်းထွက် နန်း များလာတာမျိုးရှိပါသည်။ ကျောင်းတက်နေသောအခါမှာလည်း ကလေးလိုအပ်သည်များကို ဝယ်ပေးဖို့ ခက်ခဲနေပါသည်။ ကလေးများတွင် အခက်အခဲများနေကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကျိုးပြုပုံစံ

ရပ်ရွာလူထုအပေါ် ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းထန်ခြင်း၊ မီးလောင်ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်းတို့သည် အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ-သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသောဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများ နှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်ပမာဏများ ပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ၊ အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ မရှိပါ။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း - ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကို ဘယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ။ မိုးများသော မြေပြိုမှု - အခြား (FM နားထောင်ခြင်း) ၊ ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့်လေ့များရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ် များကို ဘယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ။ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါ သည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ် ကြိုတင်ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ၊ နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။ မရှိပါ။ သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့် ပေးထားမှု ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ - ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေးတာဝန်ခံ(ဥပမာ-အန္တရာယ်တစ်ခုခုကျရောက်လာမည်ဟု သတင်းရရှိပါက ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ညှိနှိုင်းတာဝန်ခံ) မှာ ရာအိမ်မှူးများပင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအဆင့် အဓိက တာဝန်ရှိသူများ (ဥပမာ - ကျေးရွာ အတွင်း ရေတွင်းတူးမည်ဆိုပါက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးပြီးလျှင် တာဝန်ရှိသူများ) ရှိပါသည်။ ဆယ်အိမ်ခေါင်းများဖြစ်သည်။ သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံး သတင်းမှတ်တမ်းတင်ထားသူ အမြဲတမ်း အဆင့်သင့် ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွေ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဇယားကို ကပ် ထားပါသလား။ မရှိပါ။ အသိပညာနည်းပါးခြင်းကြောင့် မရှိဘူးဟု ထင်ပါသည်။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွ လုပ်

ဆောင်ခြင်းအဆင့်များရှိပါသည်။ ကြိုတင်သတင်းပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း - ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ လက်ကိုင်ဖုန်း၊ AM၊ FM ရေဒီယိုများ၊ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းမျိုးဖြင့် လက်ခံရရှိပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေး မှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း - အန္တရာယ်ပြုမြေပုံ၊ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသ တွင်း ကြိုတင်သတင်းပေးမှုနည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်း ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့် လက်ရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမရှိပါ။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲ နေသော အချိန် မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများ မရှိပါ။ အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံး ပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် မရှိပါ။ သတိပေးချက်များအား လက်ခံမည့် ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် ဆက်သွယ်ထားမှုမရှိပါ။ ရေဒီယို၊ လူအချင်းချင်း သတိပေးခြင်း၊ အခြား (သံချောင်းခေါက်ခြင်း) စသည်ဖြင့် ရပ်ရွာ အတွင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပြန်လည်ဖြန့်ဝေခဲ့ပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လုံဆော်ရမည့်နည်းလမ်းများကိုလည်း မသိရှိပါ။ အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမည်ဆိုပါက မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများ ပြည့်စုံစွာကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းများ ပြုလုပ်မည်။ အန္တရာယ်ပြု မြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ မရှိပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မှု မရှိပါ။ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်မှုမရှိပါ။ အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများ အတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်မှုမရှိပါ။ ကြိုတင်သတိပေး အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်းအသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ မရှိပါ။ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များမရှိပါ။ ရပ်ရွာလူထု နီးကြားတက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆောင်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ် များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများမရှိပါ။ မြို့နယ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ မရှိပါ။ မြို့နယ် သဘာဝဘေးတုန့်ပြန်မှုများ မရှိပါ။ သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိ မှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ရာတွင်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကို အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေ တောမြေ အနီးအနီးမှာ မရှိပြန်ပါ။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေများမရှိပါ။ သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့ လုပ်ဆောင်မှု

အားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် မဟုတ်ပါ။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် (ဥပမာ-လမ်း) ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် တိကျသော ပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုကို မဟုတ်ပါ။ တိုးတက်မှု အတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းမှုများမရှိပါ။ အပင်များ မီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များအတွက် တိုးတက်မှုကို လျော့ကျမှုမရှိပါ။ စီမံကိန်းသည် (ဥပမာ-ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းအားဖြင့်) အခြား မှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို မဖျက်စီးပါ။ ပင်လယ်နှင့်ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု မရှိပါ။

ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ - သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ် နယ်မြေအနားမှာ မရှိပါ။ ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ် ဖော်ပြသောကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် ကျေးရွာလူထုမှ မရှိပါ။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို မပျက်စီးစေပါ။ လူတွေရဲ့ သုဿန်တွေကို အနှောင့်အယှက်ပေးမှုမရှိပါ။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် (ဥပမာ - လမ်းပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့်)ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက် မရှိပါ။ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို မပြောင်းလဲစေပါ။ ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း - မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။ မရှိပါ။ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာ၊ ဓါတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုး ဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကိုထိခိုက်မှုမရှိပါ။ အဆောက်အဦဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစားရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများသုံး ခြင်းမရှိပါ။ မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကိုသုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း မရှိပါ။ ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖွန်မှုန့်များကို မထုတ်လွှင့်ပါ။ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေ ပါသည် (လမ်းပြုပြင်ပါက ကတ္တရာများသုံးခြင်း၊ ရေတွင်းတူးပါက ရေမောင်းလျှင် စက်ထဲသို့ ဒီဇယ်အင်ဂျင်များ သုံးရသည်) ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ညစ်ညမ်းမှုများ မရှိပါ။စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အညစ်အကြေး များသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်မှု မရှိပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် - လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝန်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်း လူမှုပတ်ဝန်း ကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ကောင်းမွန်စေမှုရှိပါသည်။ ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန် ကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ရှိရင်းစွဲသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းအမြစ်များအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန် လာမည်ဟု ထင်ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်းနှင့်ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်မျိုး	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးခပျက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
မိုးခေါင်ရေရှား	XXX	မိုး	၂ လ	XXX	XXX	XX	XX	XXX	-	၁၅
အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	XXX	နေ့	၅ လ	XX	XXX	XX	XX	XX	-	၄
ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော့ကျရောက်သည့်ရောဂါများ	X	နေ့ရာသီ	၃ လ	X	X	X	-	X	XX	၇
တိရစ္ဆာန်များတွင် ဖြစ်သည့် ရောဂါများ	X	၄	၃ လ	X	X	XX	XX	X	XX	၁၀
စားဝတ်နေရေးခက်ခဲ	X	နေ့ မေ့ဩဂုတ် အတွင်း	-	နေ့	-	-	အတိုး/ပစ္စည်း	-	-	၁

ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြား ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့်ခွဲခြားဖြင့် ဆွေးနွေးရာတွင် အပူလွန်ကဲခြင်း၊ အအေးဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သော မျိုးစေ့များပြောင်းစိုက်ဖို့လိုအပ်ခြင်းနှင့် အဓိကကျသော အကြောင်းအရာများမှာ (၁) သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ (၂) စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း၊ (၃) မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ (၄) ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် လျှင် ခိုလှုံရန်အတွက် ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အအုံမရှိခြင်းတို့က ယခုလတ်တလောမှာ နှစ်တိုင်းလိုလိုပင် ဖြစ်နေကြ သည်။ ရာသီဥတု မမှန်တာက သစ်ပင်တွေခုတ်ထွင်းပစ်လို့၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်တာတွေဖြစ်တယ်။

ရာသီဥတုဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုများဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ရာသီဥတုမှန်ကန်ရန်အတွက် သစ်ပင်တွေ ပြန်စိုက်ဖို့လိုအပ်တယ်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ကြုံတွေ့နေ သောအခက်ခဲပြဿနာများမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့၊ မျက်စိမှန်ခြင်း၊ ဝေခြင်းနှင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ် သည်။ (၁) စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ များခြင်း။

- (၂) အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကြောင့် မျက်စိမှန်ခြင်း၊ ဝေခြင်း၊ သွေးတိုးခြင်း
- (၃) မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း

- (၄) ကျရောက်သောရောဂါ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ရောဂါ၊ သွေးတိုးခြင်း၊ မူးဝေခြင်း
- (၅) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကျရောက်သည့် ရောဂါများပေါင်ပုတ်၊ လက်ပုတ်၊ ခွာနာ၊ လျှာနာ
ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ခွဲ သတ်မှတ်ရာတွင် မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းမှာ အဆင့်(၁)၊ အပူချိန်
လွန်ကဲခြင်း အဆင့်(၂) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကျရောက်သည့်ရောဂါ အဆင့်(၃) ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့
ရောဂါ၊ (၄) စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းတို့မှာ နောက်ဆုံးတို့ဖြစ်ပါသည်။

**၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း
မိုးလေဝါသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း**

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဥဋ္ဌါန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဥဋ္ဌါန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ် ချက်	တစ်ဆက် တည်းစောင် ကြည့်လေ့ လာ ခြင်း
၁။	ညောင်ကုန်း ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်း အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း တပေါင်းတန်ခူး၊ ကဆုန်	နေအရမ်းပူ တယ် အရင်နှစ်က ထက် ဒီနှစ်က ပိုပြီးပူပြင်းလာ တယ်	ရေတွင်းရေရှား လာခြင်း - တိရစ္ဆာန် တွေအတွက် အစား ရစာရှား ပါးလာ ခြင်း။	ကဆုန်လ နယုန်လဆန်း မိုးစရွာမယ်၊ ပုံမှန် ရွာသောလမှာ ဝါဆို၊ဝါခေါင် တော်သလင်းလ တွဲမှာ မိုးရွာမယ်	-ယခုရှိသော ရေတွင်းများအား ပြန်လည်ပြုပြင် ပြီး မွန်းမံခြင်းများပြု လုပ်ခြင်း -	- အုပ်ချုပ်ရေး မှူးကော်မ တီဝင်များ	ညောင်ကုန်း ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်း အပူချိန်လွန် ကဲ ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာသည် သမိုင်းအချက်အလက်အရ မိုးလေဝါသနှင့်ဇလဗေဒ အရ မိုးခေါင်ခြင်း၊အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။မကြာသေးခင်ကာလက အလွန်ပူပြင်းပြီး ခြောက်သွေ့ခြင်း၊မိုးပုံမှန်မရွာခြင်းများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။လက်ရှိအခြေအနေမှာနေအရမ်းပူခြင်း၊အရင်နှစ် ကထက် ဒီနှစ်ပိုပြီး အပူချိန်လွန်ကဲလာခြင်းများနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။၎င်းကြောင့် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောအခြေအနေများမှာ ရေတွင်းရေကန်များတွင် ရေများရှားပါးလာခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက် အစားများကို ခက်ခဲစွာရှာဖွေရခြင်းများ ဖြစ်နေပါသည်။ မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက်များအနေဖြင့် ကဆုန်၊နယုန်လဆန်းများတွင် မိုးများပုံမှန်ရွာသွန်းလာပြီး ဝါဆို၊ဝါခေါင်များတွင်မိုးများပိုများစွာ ရွာသွန်းလျက်ရှိပါသည်။ကျေးရွာကော်မတီများအနေဖြင့် ယခုရှိနေသောရေတွင်းများကို ပြန်လည်မွမ်းမံခြင်း၊ပြုပြင်ခြင်းများပြုလျက်ရှိပြီး ၎င်းအရာများကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် စောင့်ကြည့်ရမည့်တာဝန်များ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ရွာသူ/သားများသာ ဖြစ်ကြသည်ဟုဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား

	ရေရှားခြင်း	အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	အသိပညာပေး	သစ်ပင်	စုစုပေါင်းရမှတ်	အဆင့်
ရေရှားခြင်း		ရေရှားခြင်း	ရေရှားခြင်း	ရေရှားခြင်း	၃	၁
အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း			အပူချိန်လွန်ကဲမှု	အပူချိန်လွန်ကဲမှု	၂	၂
အသိပညာပေး				သစ်ပင်	၀	၄
သစ်ပင်					၁	၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းသည် အဓိကဖြစ်နေသောအရာဖြစ်သဖြင့် ရေရှားပါးခြင်းကို အဆင့်(၁)အဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ အပူချိန်အလွန်ပြင်းသောကြောင့် ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် သတ်မှတ်ပါသည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာဗဟုသုတများ လိုအပ်ပါသည်။ အသိပညာပေးကို အဆင့်(၃)ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို အဆင့်(၄)အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ရေရှားပါးခြင်းသည် အသိပညာပေး၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ရေရှားပါးခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်း ပြောပါသည်။ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းသည် အသိပညာပေး၊ သစ်ပင်တို့နှင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းသည် ပို၍အရေးကြီးပါသည်။ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် သစ်ပင်စိုက်ခြင်း သည်ပို၍ အရေးကြီးပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်းရမှတ်
၁။	ရွာ၏အရှေ့ဘက်(၆)မာလုံပေးသော ရေချိုတွင်းမှ စက်အားဖြင့် ရေပိုက်လိုင်းသွယ်ခြင်း၊ ရေအုတ်ကန်တည်ဆောက်ပြီး ထည့်ခြင်း	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြုခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့်ရလာခြင်း၊ ၊ ဝင်ငွေပိုရှာလာနိုင်ခြင်း၊ ရေဝယ်မသောက်ရခြင်း၊ BR ACED မှ မတည်ငွေသိန်း(၅၀) ထောက်ပံ့ပေးရန်	၃	ရွာပိုင်းတွင်းမဟုတ်သည့် အတွက် ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည့် ပိုက်မြှုပ်ရန် မြေပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရမည်။ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများ ရှိလျှင် သုံးစွဲရန်လွယ်ကူခြင်း။	၂	မရှိ	၂	၇

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်းရမှတ်
၂။	အထက်ပါအကြောင်းအရာ မရခဲ့လျှင် ပေ(၄၀၀)ခန့် အနက် မော်တာတွင်းတူးခြင်း	ရေချိုသာရခဲ့လျှင် စီးပွားရေး ကျန်းမာရေးအဆင်ပြေလာခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိလာခြင်း၊ ဝင်ငွေပိုရှာလာနိုင်ခြင်း၊ ရေဝယ်မသောက်ရခြင်း၊ BRACED မှ မတည်ငွေ သိန်း(၅၀)ထောက်ပံ့ပေးရန်	၂	သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများရှိလျှင် သုံးစွဲရန် လွယ်ကူလာခြင်း	၂	မရှိ	၂	၆
၃။	လျှပ်စစ်မီးလမ်းနှင့် အိမ်တိုင်မီးလင်းရေး	သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် ညပိုင်း အထိအလုပ်တိုးလုပ်နိုင်ခြင်း၊ မီးဘေးအန္တရာယ်နည်းပါးခြင်း၊ ညပိုင်း ပိုးမွှားအန္တရာယ်ကင်းဝေးခြင်း၊ BRACED မှ မတည်ငွေ သိန်း(၃၀) ထောက်ပံ့ပေးရန်	၃	ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ညပိုင်းစာကျက်ရန် ရတာအဆင်ပြေခြင်း၊ လျှပ်စစ်ရသည့်အတွက် ရုပ်မြင်သံကြားမှ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဗဟုသုတများ ရရှိနိုင်ခြင်း	၂	မရှိ	၁	၆
၄။	ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ပေ(၃၀၀)ရှည်လျားသော ရေချောင်းတွင် ရေကျော် လုပ်ဆောင်ခြင်း	ဈေးသို့သွားရန်လွယ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန် လွယ်ကူကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်ရာတွင် လွယ်ကူခြင်း၊ BRACED မှ မတည်ငွေ သိန်း(၁၀၀)ထောက်ပံ့ပေးရန်	၂	ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ကျောင်းသို့သွားရန် လွယ်ကူခြင်း၊ ရွာသူရွာသားများ ဈေးဝယ်သွားရန် လွယ်ကူခြင်း	၁	ရွာပေါင်း(၆)ရွာ ခန့် သွားလာရလွယ်ကူခြင်း	၁	၄

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ရွာ၏အရှေ့ဘက်(၆)ဖာလုံဝေးသောရေချိုတွင်းမှ စက်အားဖြင့် ရေပိုက်လိုင်းသွယ်ခြင်း၊ ရေအုတ်ကန်တည်ဆောက်ပြီးထည့်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင်ကျယ်လာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြုခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့်ရလာခြင်း၊ ဝင်ငွေပိုရှာလာနိုင်ခြင်း၊ ရေဝယ်မသောက်ရခြင်း၊ BRACED မှ မတည်ငွေသိန်း(၅၀) မတည်ပေးမည်ဆိုလျှင် ပိုမိုလွယ်ကူစွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ရွာပိုင်တွင်းမဟုတ်သည့် အတွက် ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည့် ပိုက်မျှပ်ရန် မြေပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများရှိလျှင် သုံးစွဲရန်လွယ်ကူ ပါသည်။ အထက်ပါအကြောင်းအရာ မရခဲ့လျှင် ပေ(၄၀၀)ခန့် အနက် မော်တာတွင်းတူးခြင်း များပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပြီး ရေချိုသာရခဲ့လျှင် စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးအဆင်ပြေလာခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိလာခြင်း၊ ဝင်ငွေပိုရှာလာနိုင် ခြင်း၊ ရေဝယ်မသောက်ရ ခြင်း၊ BRACED မှ မတည်ငွေ သိန်း(၅၀)ထောက်ပံ့ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများရှိလျှင် သုံးစွဲရန် လွယ်ကူလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ လျှပ်စစ်မီးလမ်းနှင့် အိမ်တိုင်မီးလင်းရေးလုပ်ဆောင်ပါက သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် ညပိုင်းအထိအလုပ်တိုးလုပ်နိုင်ခြင်း၊ မီးဘေးအန္တရာယ် နည်းပါးခြင်း၊ ညပိုင်းတွင် ပိုးမွှားအန္တရာယ်ကင်းဝေးခြင်း ၎င်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ပါက သိန်း(၃၀) ကုန်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်စစ်ရသည့်အတွက် ရုပ်မြင်သံကြားမှ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဗဟုသုတများပိုမိုရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ပေ(၃၀၀)ရှည်လျားသော ရေချောင်းတွင် ရေကျော် လုပ်ဆောင်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါ

သည်။ဈေးသို့သွားရန်လွယ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်လွယ်ကူ၊ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်ရာတွင် လွယ်ကူမည်ဖြစ်ပါသည်။ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ကျောင်းသို့သွားရန် လွယ်ကူခြင်း၊ ရွာသူ ရွာသားများမှာလည်း ဈေးဝယ်သွားရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ သွားလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
သောက်သုံးရေရရှိရန် ချောင်းမှ ပိုက်လိုင်းဖြင့် ရေသွယ်ခြင်း	ရွာသူရွာသားများ ၊ တိရစ္ဆာန်များ	ရေချိုတွင်းမှ ရေပိုက်လိုင်းသွယ်မည့် ရေအုတ်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း (သို့) ရေတွင်းတူခြင်း ပေ(၄၀၀) မော်တာတွင်း	ရွာ၏အရှေ့ဘက် (၆)ဖာလုံအကွာ အတွင်းရှိ (သို့) ရွာလယ်	ရေကော်မတီအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရေကော်မတီ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	သိန်း ၅၀	မရှိ	ကဆုန်၊ နယုန်	၂ လ
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှအတွက် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ပံ့ပိုးခြင်း။	အမျိုးသမီးများ။	သင်တန်းသား(၂) ယောက်	သင်တန်းရှိရာနေရာ	သင်တန်းသား(၂) ဦး	၁၀ သိန်း	သင်တန်းတက်ပြီး ပါက ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သွားနိုင်	၂၀၁၆	
ကလေးများ ကိုယ်ကာယပိုင်း ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နေရာဖန်တီးပေးခြင်း	ကလေးများ	အဆောက်အဦး ဆောက်ခြင်း	စာသင်ကျောင်း ဝင်းအတွက်	ရွာလူကြီးနှင့် ရွာသူရွာသားများ	၁၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၆	
နှစ်စဉ်သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း	ရွာသူ/ရွာသားများ ၊ တိရစ္ဆာန်များ	လယ်ယာကမ်းဘေး လမ်းဘေး၀၊ ယာ အိမ်ခြံစည်းရိုး	စာသင်ကျောင်း ဝင်းအတွက်	ရွာလူကြီးနှင့် ရွာသူရွာသားများ	သစ်ပင်	မရှိပါ	၂၀၁၆ ၊ ၉ လပိုင်း	
နည်းပညာသင်တန်း ပေးခြင်းနှင့် သွင်းအားစုများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း	တောင်သူလယ် သမားများ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦး	ဘုန်းကြီးကျောင်း	အုပ်ချုပ်ရေး ကော်မတီနှင့် တောင်သူလယ် သမားများ	၁၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၆ ၊ ၁၁ လပိုင်း	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိရန် ချောင်းမှ ပိုက်လိုင်းဖြင့် ရေသွယ်ခြင်းအား ဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရွာသူရွာသားများ ၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက် သောက်သုံးရေများလုံလောက်စွာ အသုံးပြုလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ရေချိုတွင်းမှ ရေပိုက်လိုင်းသွယ်မည့် ရေအုတ်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း(သို့)ရေတွင်းတူခြင်း ပေ(၄၀၀) မော်တာတွင်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက် (၆)ဖာလုံအကွာ အတွင်းရှိ (သို့) ရွာလယ် ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ထားရှိပြီး ရေကော်မတီနှင့် အုပ်

ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဦးဆောင်ကာ သိန်း(၅၀) ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပြီး ကဆုန်၊နယုန်လများတွင် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းမှအတွက် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးများကို အမျိုးသမီးများအား ပံ့ပိုးခြင်းဖြစ်ပြီး သင်တန်းသား(၂) ယောက်အဖြစ်ရွေးချယ်ထားကာ သင်တန်းတက်လျှင် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ၁၀သိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကလေးများ ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကလေးများအား နေရာဖန်တီးပေးခြင်းများကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင်ပြုလုပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်စဉ်သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်းကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများမှ ဦးဆောင်ကာ လယ်၊ ယာ၊ ကားလမ်း ချောင်းလမ်းဘေးဝဲ၊ ယာအိမ်ခြံစည်းရိုး စာသင်ကျောင်းဝန်းတို့တွင်နှစ်စဉ် စိုက်ပျိုးမည်ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာသင်တန်းပေးခြင်းနှင့် သွင်းအားစုများ ပံ့ပိုးပေးခြင်းကို တောင်သူလယ်သမားနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနတို့နှင့်ချိတ်ဆက်ကာ နည်းပညာသင်တန်းများကို အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီနှင့် တောင်သူလယ်သမားများကဦးဆောင်ကာ သင်တန်းအတွက် ကုန်ကျငွေ ကျပ်သိန်း ၁၅ သိန်းကုန်ကျမည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ညောင်ကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်အစီရင်ခံစာကိုဖြန့်ဝေပေးရန်ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ် အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများအပါအဝင်ရပ်ရွာလူထုများအကြားတွင်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ဤအစီရင်ခံစာကိုမြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနအပါအဝင်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများအနေဖြင့်လည်းရပ်ရွာလူထု၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ်ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်းပိုမိုကောင်းမွန်သောစီမံကိန်းပုံစံများရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့်သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်းအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သောကျေးရွာ၏အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကိုသိရှိထားပြီး၊ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရန်၊အမျိုးမျိုးသောဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများကိုတုန့်ပြန်နိုင်ရန်နားလည်ထားသင့်ပါသည်။လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသောလုပ်ဆောင်ချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင်ရပ်ရွာလူထုသည်မိမိ၏တာဝန်များကိုကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း
ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က

အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) : ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) : ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစာရင်း

- ဦးကျော်အောင် - ဥက္ကဋ္ဌ
- ဦးဖြူဝင်း - အတွင်းရေးမှူး
- ဦးရွှေဝင်း - အဖွဲ့ဝင်
- ဒေါ်သောင်းရီ - စာရင်းကိုင်
- ဒေါ်နန်းကျော်ခိုင် - ငွေထိန်း
- မဖြိုးဖြိုးငယ် - စာရင်းစစ်
- ဦးမျိုးကျော် - အဖွဲ့ဝင်
- မောင်ပတ္တမြားထွန်း - အဖွဲ့ဝင်

ကော်မတီ၏ တာဝန်၊ ဝတ္တရားများ

- **ရာအိမ်မှူးတာဝန်ဝတ္တရားများ** - ကျေးရွာနှင့်ပူးပေါင်းပြီး လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း သာရေး၊ နားရေးများတွင်လည်း ဦးဆောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ကျေးရွာလုံး ပဋိပက္ခတွေ့ကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးခြင်း။
- **စာရင်းကိုင်** - လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ရင် စာရင်းကို အသေးစိတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုကို ပြန်လည်ဖြေရှင်းပြခြင်း၊ အမှားအယွင်းမရှိအောင် ဆောင် ရွက်ရခြင်း၊ ဝင်ငွေထွက်ငွေကိုမှတ်ရခြင်း။

- စာရင်းစစ် - လုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးရင်ဝယ်စာရင်း၊ ကုန်စာရင်းများကို စာရင်းစစ်ခြင်းမှန်- မမှန်။
အတွင်းရေးမှူး - လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊
အကြံပေးမှုများလုပ်ဆောင်ပေးရပါသည်။
- ငွေထိန်း- ငွေရရှိသောငွေကို မပျောက်မပျက်အောင်ထိန်းသိမ်းရမယ်၊
ငွေကိုအတိအကျစစ်ယူရမယ်၊ ဝင်ငွေ - ထွက်ငွေကိုလည်းစစ်ဆေးရမယ်။
စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ပေးရမယ်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄) အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

၀၉ - ၇၉၅၇၇၄၉၇၃ ဦးရွှေဝင်း၊ ၀၉ - ၇၇၁၅၄၉၉၁၀ မဖြိုးဖြိုးငယ် (အပြောင်းအလဲရှိ)

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ရှစ်

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

မိုးတော၊ မိုးကြီး၊ မိုးတောခြင်း။

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

ရပ်ရွာအခြေပြု
သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး
သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ ✓
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ လူအင်အားနည်းပါးမှုကြောင့် ဖြစ်သည်

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် ✓ မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် ✓ မရှိပါ
ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ✓ မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ ✓ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ ✓ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု
အားသာချက်များ ဘဏ္ဍာရေး နည်းစနစ်၊ မြေပုံ၊ မြေပုံ၊ မြေပုံ၊ မြေပုံ၊ မြေပုံ
အားနည်းချက်များ အချို့အချက်များ မရှိပါ။
အကြံပြုချက်များ

၂၆

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ဆူနာမီ ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) မိုးများသောမြေပြိုမှု ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)	ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့လာမှုများရှိပါသလား။ ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။	ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။ သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။ ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု အားသာချက်များ: <u>၇၇၀၀၂၇၃၉၆၁:၈၁ '၁၆၅' မဟာဝေဂဇော့၊ ကော်မတီ၊ ၅၁၁ ဝါယာ</u> အားနည်းချက်များ: <u>'၁၅၀၀၆၅၆' ၊ သံသရာ ကျပ်ငြိမ်းရေးကြီး</u> အကြံပြုချက်များ: <u>မှီ Radio ၅၅၀၀၅၃၆၆၁:၈၁၅</u>	
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ဖြစ်ပါ) ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ဖြစ်ပါ) ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား) သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား စာရွက်အပိုသုံးပါ။

(Handwritten mark/signature)

<p>ခုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ <u>ကျေးဇူးဌာနအမှုဆောင်မှူး</u></p> <p>၂ <u>ရယ်စွာလှထွန်း</u></p> <p>၃ <u>ကျော်စောစိတ်</u></p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးကို ကပ်ထားပါသလား။</p> <p>ရှိ ☒ မရှိ ☐</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း <u>လက်လှမ်းမီ</u></p>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ကျေးဇူးဌာန လူထု ဗဟိုဆောင်ရွက်ပေးပေးပါမိမိ မှုနားထောင်

အားနည်းချက်များ ဆောင်ရွက်မှု ကျေးဇူးဌာနထက်ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်

အကြံပြုချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☒ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☐ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: **အစားအသုံးအရသာအရသာကို ဖန်တီးပေးခြင်း ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်။**

အားနည်းချက်များ: **မရှိ။**

အကြံပြုချက်များ:

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား: ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: **ကျေးဇူးပြု၍ တစ်သတိပေး ဂျာနယ်အသုံးပြုခြင်း၊ အစားအသုံးဖြစ်သည်။**

အားနည်းချက်များ: **အစားအသုံးအရသာအရသာကို ဖန်တီးပေးခြင်း ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်။**

အကြံပြုချက်များ:

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်စုန်း (စုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လိုအပ်ရမည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: **ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို အသိပေးပြီး အသိပေးချက်များကို သေချာစွာ အကောင်အထည်ဖော်**

အားနည်းချက်များ: **မရှိ**

အကြံပြုချက်များ:

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကျွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ၏ ပစ္စည်းများ
 - ရေ
 - စွမ်းအင်
 - မီးခိုချောင်းသုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
 - အခြား

- ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ခိုတောက်မှုများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုဂါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: **ဆက်လက်သွား ဖော်ပြချက်ရှိ သည်**

အားနည်းချက်များ: **ရပ်ရွာလူထုနှင့် ဆက်သွယ်မှု မရှိ**

အကြံပြုချက်များ:

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်မြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။ အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ သတင်းစာ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအဖို့ဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုရရှိရေးအတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် အရေးကြီးစွာ အားပေးခြင်း။

အားနည်းချက်များ: ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ မရှိခြင်း။

အကြံပြုချက်များ:

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ _____

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ _____

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်အတွင်း သုံးသပ်ပါသလဲ။ _____

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ _____

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ _____

ကျေးဇူးတင်စွာ အားပေးခြင်းအတွက် အထူးကျေးဇူးတင်စွာ ဝမ်းသာပါသည်။

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ကျေးဇူးတင်စွာ အရေးပေါ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် အထူးကျေးဇူးတင်စွာ ဝမ်းသာပါသည်။

အားနည်းချက်များ: မရှိ။

အကြံပြုချက်များ:

၆

အနက်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

စောဇော်

26.4.16

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံပိုးသူ(က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ *၀၈-၂၆ (၁၁) ပုံစံအကျဉ်း*

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	ဆသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖြစ်စေများ	ရှိ	မရှိ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တောဖြစ်ပြီး စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရောတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောပဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။	✓	✓
လူတွေ့ရုံသာသန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။	✓	
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းသည် မိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေညှိဓာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။	✓	✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ မြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားဆန်းစစ်ရန်အတွက် ပုံစံပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။